«Neem jullie vrijheid niet voor lief»

BRUSSEL In een bevlogen toespraak over vrijheid, rechtvaardigheid en democratie heeft de Amerikaanse president in de Brusselse Bozar de Europese jongeren op het hart gedrukt de toestand in Europa niet als evident te beschouwen. «Onze waarden staan op het spel in Oekraïne», aldus Barack Obama.

AFP / S. Loeb

«Het is gemakkelijk om van een land te houden dat beroemd is voor zijn chocolade en bier.» Barack Obama (*foto*) begon zijn speech in de Brusselse Bozar met een grapje, en kreeg meteen de hele zaal op zijn hand. De Amerikaanse president, die een halfuur later dan voorzien opdaagde, begroette de aanwezigen met een «goedenavond» in de drie landstalen. En ook al was het merendeel van de meer dan 2.000 genodigden al uren vantevoren aanwezig, toch was de sfeer in de imposante Henry Le Boeufzaal bijzonder uitgelaten.

Een vijfkoppige militaire jazzband had vol overgave hun trommel Amerikaanse klassiekers opengetrokken, en het aantal selfies met het klaargezette maar lege podium op de achtergrond was al snel niet meer te tellen. Bij de aanwezigen waren veel jongeren en studenten, maar ook de oudere genodigden hadden maar wat graag bewijs van hun aanwezigheid. Behalve een pak gewone Belgen, hadden ook heel wat prominenten een uitnodiging ontvangen. Koning Filip en koningin Mathilde zaten op het erebalkon, terwijl ook premier Elio Di Rupo, Vlaams minister-president Kris Peeters, Europees president Herman Van Rompuy en Commissievoorzitter José Manuel Barroso aanwezig waren.

Hoewel de beveiliging best meeviel volgens de waslijst aan binnen- en buitenlandse hoge gasten, werd de massaal aanwezige pers toch netjes op hun plaats gehouden. Nee, we mochten niet even een ander balkon oplopen om een student te interviewen, en ja, geef uw tas maar even aan de gespierde geheim agent met het felgroene polotruitje.

Obama mag zijn toespraak in de Bozar dan luchtig zijn begonnen, al snel verschoof de focus naar het internationale toneel. Het staatshoofd drukte de jongeren in de zaal op het hart de vrijheid en democratie in Europa niet voor lief te nemen. «Wat onmogelijk leek in de Vlaamse loopgraven, vinden we vandaag evident», klonk het.

«De jonge mensen hier zijn geboren in een tijd en op een plaats met minder conflicten en met meer vrijheid en voorspoed dan ooit het geval was.» Volgens Obama is dat te danken aan het feit dat de VS en Europa «samen opkwamen voor de idealen die we delen». Het is enkel door die te blijven verdedigen dat ze ook in de toekomst overeind zullen blijven, aldus de president.

Daarom mag het Westen ook de ogen niet sluiten voor de toestand in Oekraïne, verwees Obama naar wat het centrale thema van zijn toespraak was. De president gaf toe dat hij niet wist «wat de komende dagen zouden brengen», maar zei dat «als Rusland zijn huidige koers aanhoudt, Moskou steeds meer alleen komt te staan».

«De Europese grenzen kunnen in de 21ste eeuw niet hertekend worden met geweld.» De crisis in Oekraïne is echter niet het begin van een nieuwe koude oorlog, klonk het nog. «Iedereen moet zich de vraag stellen: in welk Europa, in welk Amerika en in welke wereld willen we leven?» Obama verliet daarop het podium, maar niet zonder eerst nog uitbundig de Henry Le Boeufzaal te hebben uitgewuifd.

Eldrid Deleu
Annick Joossen

KORTE METTEN

«Dit is een groot voorrecht»

De Duitse student Hendrik Müller (26) uit Keulen studeert Europees recht aan het Europacollege in Brugge, en mocht de toespraak van Obama bijwonen.

Hoe ben je aan een plaatsje geraakt?

«Onze school heeft een honderdtal plaatsen in de Bozar gekregen, waarop de administratie ze heeft uitgedeeld. Obama is een goede spreker, dus ik ben blij dat ik hier kan zijn. Dit is een groot voorrecht.»

De relaties tussen Duitsland en de VS zijn het voorbije jaar wel vertroebeld.

«Ik was teleurgesteld in Obama toen bleek dat de NSA de telefoon van Angela Merkel had afgeluisterd. Onze bondskanselier heeft daar nogal lauw op gereageerd, een grote politieke reactie was er niet. Deze week zal Obama wel een grondige hervorming van de NSA voorstellen, dus we zullen zien wat dat geeft. Ik ben wel een groot voorstander van zijn gezondheidsbeleid, en hoop dat hij de problemen met de Republikeinen in het Congres kan overwinnen.» **(edl)**